

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Luonnonvarakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua ja pitää digikompassin luonnosta pääosin onnistuneena kokonaisuutena. Kompassi nostaa esille poikkileikkaavia teemoja ja korostaa digitalisaation ja datan välineellistä roolia yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa. Selonteossa on otettu hyvin huomioon edellisen lausuntokierroksen palaute.

Tutkimustulosten heikko kaupallistaminen todetaan tekstissä sivulla 13. Sen voisi hyvin nostaa myös sivun 8 SWOT-analyysiin heikkoudeksi, jotta se saa riittävän painoarvon. SWOT-analyysiin voisi nostaa myös laajojen ICT-hankkeiden toteutusosaamisen (mm. kustannushyödyt, osto-osaaminen), joka ei ole ollut kaikilta osin kokonaisvaltaista ja lopputuotokset monin paikoin epäonnistuneita.

Kappaleissa 2.1 ja 2.2 kuvataan tärkeä tavoite panostaa TKI-investointeihin, mutta tutkimuslaitoksiin ja tutkimukseen kohdistuvat budjettileikkaukset eivät kuitenkaan tue tätä tavoitetta.

Kappaleen 3 ensimmäisessä kuvassa on kuvattu toimintaympäristön globaaleja muutoksia. Kuvio olisi vielä vaikuttavampi, kun siihen lisättäisiin ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja geopoliittiset muutokset.

Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten rooli Suomen digitaalisen vision toteutuksessa ja siinä onnistumisessa olisi hyvä tulla selkeämmin esiin kappaleessa 3.2. Selonteossa on välillä käytetty

sanaa ”akatemia” ja välillä puhutaan tutkimuksesta ja korkeakouluista. Selvyyden vuoksi ehdotamme kautta linjan käytettäväksi sanaparia korkeakoulut ja tutkimuslaitokset.

Selonteko ei linjaa resursseista, mutta siinä voitaisiin ottaa voimakkaammin kantaa toimenpiteisiin, joilla sektorirajat ylittävät ja poikkileikkaavat toimenpiteet mahdollisesta. Sivulla 21 kuvataan, että toimenpiteitä määritellään hallinnonalojen strategioissa ja toteutetaan tulohajautuksella. Nykyinen mekanismi ei ole parhaalla mahdollisella tavalla edistänyt yhteistyötä, joten digitoimistolla on tässä merkittävä ja haastava tehtävä.

Oikolukuhuomio: sivu 9 laatikosta puuttuu sana ”Käyttäjien tarpeisiin perustuvat, julkiset digitaaliset SANA PUUTTUU on saatavilla yhdeltä digiluukulta.”

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Tavoitteissa on kuvattu hyvin tarve tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytykseen ja ensiluokkaiseen digitaaliseen tutkimusinfrastruktuuriin. Huippututkimuksessa tehdään rajat ylittävää yhteistyötä ja hyödynnetään mm. yhteiseurooppalaisia infrastruktuureja. Kaikissa tapauksissa ei ole järkevää rakentaa tutkimusaloja kotimaahan vaan muodostaa verkostoja ja hyödyntää kumppaneiden infraa. Kaikki tämä vaatii jälleen rahoitusta, jotta datat saadaan tarjolle, rajapinnat rakennettua ja infrat kiilloitettua.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Tavoitteissa olisi hyvä huomioida myös avoin lähdekoodi ja avoimet menetelmät rajapintojen ja datan lisäksi. Niin moderni ohjelmistokehitys kuin tieteellinen tutkimuskin rakentuu avoimen lähdekoodin ympärille ja menetelmien jakamiseen. Esim. tekoälyn osalta on tärkeää jakaa harjoitusdatan lisäksi malleja.

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Ehdotamme kpl 4.3 seuraavaa muotoilun tarkentamista ”Tarvitaan vahvempia osaamiskeskittymiä ja TKI-infrastruktuureja, jotka houkuttelevat kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ja investointeja sekä ruokkivat korkeakoulujen, TUTKIMUSLAITOSTEN ja yritysten välistä yhteistyötä.”

Ehdotamme tavoite 13-14 yhden avaintuloksen täsmentämistä ”Yritysten, korkeakoulujen ja TUTKIMUSLAITOSTEN digitaalisten teknologioiden hyödyntämiseen liittyvä yhteistyö lisääntyy.”

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Elämäntapahtuma-palveluiden digitalisointi- ja automatisointitavoite on kunnianhimoinen. Se vaatii hallinnonalojen rajat ylittävää yhteistyötä, joka ei kuitenkaan näy toimenpiteinä tai tavoitteina.

Oikolukuhuomio: Viite 19, lauseen loppu leikkautuu pois

Kaustell Kim
Luonnonvarakeskus